

Referanser:

Arkivsak: 23/00463-15

Saksdokumenter:

Kvensk-norskfinsk kirkeliv utredning og innstilling
Notat om kirkelige unnskyldninger - versjon 20.09.24
Notat om kvensk-norskfinsk kategorialmenighet.versjon 18.09.24
kr 78_24 kvensk_norskfinsk kirkeliv

Kvensk/norskfinsk kirkeliv

Sammendrag

Kirkemøtet i 2022 behandlet en sak om kirkelig organisering og vedtok at kvensk kirkeliv skal styrkes (KM-sak 10/22). Dette ble gjentatt av Kirkemøtet i 2024 i forbindelse med saken «Sannhet og forsoning».

Vedtaket KM-sak 12/24 sier at

det må arbeides systematisk for å finne gode strukturer for samhandling med kvener/norskfinner og skogfinner for å finne måter å romme deres tradisjoner og behov i kirke- og menighetsliv. Kirkemøtet ser fram til å få en sak om dette på Kirkemøtet i 2025.

I september 2022 tok Kirkerådet initiativ til å etablere en arbeidsgruppe med mandat til å utarbeide en utredning og forslag om organiseringen av et nasjonalt organ for kvensk kirkeliv. Arbeidsgruppen leverte sin rapport til Kirkerådet i april 2024. Forslagene dekker juridiske, strukturelle, teologiske og økonomiske aspekter, hvorav noen også berører kirkeordningen. Dette kan medføre behov for å sende enkelte forslag ut på høring før Kirkerådet kan ferdigstille en sak til Kirkemøtet. Følgelig vil det ikke være mulig å behandle saken på Kirkemøtet i 2025. Denne saken redegjør for Kirkerådets plan for oppfølging av tidligere kirkemøtevedtak samt arbeidsgruppens utredning og forslag. Arbeidsgruppens rapport er vedlagt til orientering.

Forslag til vedtak

Bispemøtet tar til orientering «Utredning og innstilling fra arbeidsgruppen med mandat til å fremme forslag til Kirkerådet om oppgaver og sammensetning av et nasjonalt organ for kvensk kirkeliv».

Bispemøtet har drøftet innstillingen og orientert hverandre om arbeid med kvensk/norskfinsk kirkeliv i de respektive bispedømmene.

Saksorientering

Bakgrunn

Som det fremgår av saksdokumentet til Kirkerådet

I september 2022 behandlet Kirkemøtet en sak om kirkelig organisering, hvor det ble vedtatt å styrke kvensk kirkeliv (KM-sak 10/22). Dette vedtaket ble bekreftet av Kirkemøtet i april 2024 i forbindelse med saken om Sannhet og forsoning.

Kirkemøtets erkjennelse på vegne av Den norske kirke er av stor betydning:

Kirkemøtet erkjenner kirkens medvirkning i fornorskingspolitikken overfor samer, kvener/norskfinner og skogfinner. Kirken vil ta ansvar for å bidra til forsoning, tillitsbygging og gjenopprettelse av den uretten kirken har påført mennesker. I disse forsoningsprosessene er det nødvendig å finne gode former for å fremføre unnskyldninger.

Kirkemøtevedtaket fremhevet spesielt kvensk/norsk-finsk kirkeliv:

«Kirkemøtet erkjenner at det trengs mer kunnskap om kvener/norskfinner og skogfinners historie, språk, kultur, tradisjon og trosutøvelse. Slik kunnskap er en forutsetning for forsoningsarbeidet. Det må arbeides systematisk for å finne gode strukturer for samhandling med kvener/norskfinner og skogfinner for å finne måter å romme deres tradisjoner og behov i kirke- og menighetsliv. Kirkemøtet ser fram til å få en sak om dette på Kirkemøtet i 2025.»

Arbeidsgruppen leverte sin rapport til Kirkerådet i april 2024, noe senere enn forventet. Arbeidsgruppen oppsummerer sine forslag slik:

Det opprettes et kvensk/norskfinsk kirkeråd.
For å sikre et demokratisk kirkelig valg til rådet, opprettes det en egen kvensk/norskfinsk kategorialmenighet.
For å ivareta en god prosess rundt etableringen av kategorialmenigheten, opprettes det en egen prosjektstilling hvor det forutsettes at stillingsinnehaver har kvensk/norskfinsk kultur- og kirkekompetanse.
Siden det vil ta noe tid før en kategorialmenighet vil være i funksjon, oppnevnes det et midlertidig Nasjonalt råd for kvensk/norskfinsk kirkeliv. Kunnskaps- og forsoningsprosesser må innbefatte både eldre og nyere hendelser og gjennomføres i alle deler av kirken, både hva gjelder geografi, hierarki og det kirkelige mangfold.

Forslagene omhandler både juridiske, strukturelle, teologiske og økonomiske forhold. Kirkerådet vil vurdere alle forslagene inngående. Noen av dem må konkretiseres i forslag til endringer i kirkeordningen, og det kan bli aktuelt å sende disse ut på høring. Dermed er det ikke mulig å rekke å behandle en sak om organisering av kvensk/norsk-finsk kirkeliv på Kirkemøtet neste år. Kirkemøtet i 2026 er derimot realistisk.

Kirkerådet behandlet i møte 20.-21.september sak KR 78/24 Kvensk/norskfinsk kirkeliv. Protokollen fra møtet er ikke ferdigstilt ved utsendelse av sakspapir til Bispemøtet.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Skriv inn teksten her